

OTEVŘENÝ DOPIS ZASTUPITELŮM OBCE BRANDÝSEK

Vážení zastupitelé,

v reakci na nepříliš utěšenou debatu na posledním jednání Zastupitelstva obce jsem připravil analýzu stavu a návrh kroků, které dle mého názoru povedou ke zlepšení. Budu rád, když dokument pročtete a zkusíte se nad ním zastavit a zamyslet. Zároveň budu velmi rád za vaši zpětnou vazbu, případně jinou formu připomínek.

Analýza volební situace a nástin dalších kroků

Dle volebních programů se u všech uskupení prolínala vůle ke spolupráci a jednotlivé volební programy vykazovaly vysokou míru překryvu. Situace v komisích a výborech ukazuje, že spolupráce je možná a funguje.

Z prvních volebních měsíců je patrné, že 8 zastupitelů bývalých sdružení Naše Obec a Společně vytvářejí (alespoň navenek na jednání Zastupitelstva) jeden názorový blok, který by se dal interpretovat jako konzervativní evoluce. Je zde patrná vůle posouvat obec dále, a to hlavně v oblasti infrastrukturální a dotační. Méně progresivní se jeví názory na procesní a strategické fungování a zatím není příliš patrná vůle k diskusi a inkluzi protínázorů, které jsou častěji vnímány jako zdržující a opoziční, než aby k nim bylo přistupováno jako ke konstruktivní snaze o přijmutí nejlepšího řešení.

Nejčastějšími body sváru jsou:

1. Rozdílné názory na míru **transparentnosti** jednotlivých kroků
2. Rozdílné názory na **obsah jednání, verbálních vyjádření i respektování procesních kroků**. Tento názorový nesoulad je nejčastěji patrný v diskusích o zápisech a námitkách k zápisům.
3. Schvalování usnesení

1. Proč je transparentnost důležitá?

Důvěra obyvatelstva: Transparentnost vedení obce pomáhá vytvářet důvěru mezi obyvateli a místním vedením. Obyvatelé mají možnost vidět, jak jsou věci řízeny a jakým způsobem jsou využívány prostředky obce. (Prostředky obce zahrnují jak prostředky finanční, tak i čas a úsilí zvolených zástupců).

Zodpovědnost: Transparentní vedení obce pomáhá vytvářet pocit zodpovědnosti vůči obyvatelům. Ačkoliv to může být vnímáno jako zbytečné zdržování, vedení obce a orgánů obce by mělo vysvětlovat svá rozhodnutí a postupy a přijmout zodpovědnost.

Efektivita: Transparentnost vedení obce pomáhá zvyšovat efektivitu využívání prostředků obce. Vedení obce musí být při svých rozhodnutích otevřené a transparentní, což pomáhá minimalizovat ztráty a zvýšit efektivitu využití nejen finančních prostředků. Zároveň je to nejlepší prevencí zneužití veřejných prostředků.

Zlepšení kvality rozhodování: Transparentnost vedení obce přispívá k lepšímu rozhodování. Když jsou všechny informace o rozhodování přístupné, mohou být rozhodnutí více promyšlená a založená na faktech.

2. Kvalitní zápisy jsou pro obec důležité z několika důvodů

Uchování informací: Zápisy slouží k uchování informací o důležitých rozhodnutích, jednáních a událostech v obci. Pokud jsou tyto zápisy kvalitní, umožňují obci uchovat informace pro budoucí generace a umožňují jim získat přehled o historii obce.

Průhlednost: Kvalitní zápisy zasedání a jednání obecního zastupitelstva jsou důležité pro průhlednost a transparentnost rozhodování. Občané mají právo na informace o rozhodnutích, které ovlivňují jejich životy, a kvalitní zápisy umožňují občanům přístup k těmto informacím.

Legální dokumentace: Zápisy jsou také důležité jako legální dokumentace. Pokud je obec napadena soudní žalobou, mohou zápisy sloužit jako důkazy o tom, jakým způsobem bylo rozhodnuto a jak proběhlo rozhodování.

Kontrola: Kvalitní zápisy jsou důležité pro kontrolu rozhodnutí a činnosti obecních orgánů. Pokud jsou zápisy kvalitní, umožňují kontrolním orgánům, jako jsou např. úřady nebo auditoři, snadno zkontrolovat rozhodnutí a činnost obce.

3. Neschvaluje nejvyšší usnesení, ale usnesení, které předkládá většina

Od ustavujícího jednání Zastupitelstva obce v říjnu 2022 proběhlo několik zasedání, které bohužel vykazovala podobné charakteristiky. Schválilo se takřka bez výjimek to, co chtěla většina zastupitelů, kteří zvolili současné vedení. Bohužel byly leckdy odmítnuty faktické připomínky, které by schvalovaný materiál obohatily. Neshledávám za problematické, že jsou v zastupitelstvu názorové proudy a na některé body nemusíme mít stejný názor. Ale měli bychom cílit na usnesení, které je fakticky nejvyšší. Příkladem může být jednací řád výborů, který v předložené formě byl lepší než minulý schválený řád a po zpracování většiny připomínek je to zřejmě nejlepší možný výsledek.

S kvalitou schvalovaných usnesení úzce souvisí fakt, že není dopředu jasné, o čem se bude jednat a materiály jsou sdíleny na poslední chvíli, což neumožňuje relevantní faktickou diskusi, která by vedla k nejlepšímu možnému výsledku.

Jsem si vědom, že s výše uvedeným nemusí všichni bod po bodu souhlasit, nemyslím si ale, že by mezi zastupiteli byl někdo, kdo by byl se současným stavem spokojen, proto přikládám návrh, jak s daným stavem naložit.

Co tedy s tím? Jak dál?

Sjednání rozhodávaného zastupitelstva může být náročné, ale existují některé kroky, které mohou zásadním způsobem pomoci:

1. **Usilujme o společný cíl:** Pomocí jednoznačně definovaného cíle můžeme zastupitelstvo motivovat ke spolupráci a k zaměření na společné zájmy. Snažme se najít téma, které sjednotí všechny zastupitele a které bude stimulovat konstruktivní diskusi. Je potřeba jít o krok dále než říci, že naším společným zájmem je obec, protože tento cíl je příliš obecný a různým způsobem interpretovatelný.
2. **Zajistíme otevřenou a respektující komunikaci:** Zajistíme, aby všechny názory byly slyšeny a respektovány, a abychom v rámci rozhodování dokázali nadřadit zájem Brandýska nad zájem jednotlivých stran. Důležité je mít otevřenou komunikaci bez výhrůžek a osobních útoků.

3. **Vytvořme prostor pro kompromis:** Snažme se najít společné řešení, které bude přijatelné pro všechny strany. Nabídněme možnost kompromisu, je to nejlepší předpoklad toho, aby se předešlo dalším konfliktním situacím.

4. **Organizujme pracovní skupiny:** Vytvořme pracovní skupiny, které se budou zabývat konkrétními tématy i nad rámec současných komisí. Tímto způsobem mohou být rozdílné názory diskutovány mimo oficiální zasedání a mohou se najít řešení, která budou přijatelná pro všechny. Zároveň se budou moci potkat různí zastupitelé nad různými tématy, o která mají zájem.

5. **Nepůjde-li to, zvažme pomoc zvenčí:** Pokud se bude zdát, že vnitřní snaha o sjednocení zastupitelstva selhává, můžeme zvážit zapojení externího odborníka, například mediátora, který by pomohl zprostředkovat jednání a najít společné řešení.

Zasypání příkopu a sjednocení rozhádaného zastupitelstva je proces vyžadující trpělivost, respekt a otevřenost všech zúčastněných stran.

Jako konkrétní kroky k odblokování současného stavu navrhuji následující:

1. Svolíme pracovní jednání, jehož cílem bude stanovení postupu aktualizace strategického plánu obce.
2. V první části jednání by každý zastupitel měl možnost (mohl a nemusel) identifikovat věci, které dnes v rámci zastupitelstva fungují a naopak, v čem vidí prostor pro zlepšení.
3. V rámci jednání se každý zastupitel bude moci identifikovat s oblastmi, na kterých by chtěl pracovat.
4. Vytvoříme pracovní skupiny, jejichž cílem bude rozpracování konkrétních bodů a společný návrh postupu a stanovíme vhodnou formu, která každou skupinu posune dále.
5. Společně přiřadíme priority a zodpovědnosti za postup kupředu.

Návrh nemusí být realizován v celém rozsahu a jsem naprosto otevřen pracovnímu jednání, na kterém budeme řešit, zdali neexistuje nějaká jiná cesta. Vzhledem ke svým pracovním zkušenostem, jejichž součástí je i řešení odblokování názorových pozic, se nabízím jako facilitátor takového jednání (tzn. osoba, která bude mít na starost proces, a ne obsah jednání). Samozřejmě pochopím i případné výhrady vůči mé osobě a rád se zúčastním diskuse nad alternativními návrhy, které nás posunou k lepší spolupráci, která maximalizuje potenciál všech zastupitelů a zrychlí implementaci pro obec zásadních a potřebných návrhů.